

INSPEKSJONSRAPPORT

HYDRO ALUMINIUM AS HOVEDKONTOR
Postboks 980 Skøyen
0240 Oslo

Oslo, 5. september 2018

Deres ref.:
Geir Schefte

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/954
Saksbehandler:
Ole Jakob Birkenes

Inspeksjonsrapport: Konserntilsyn ved Hydro Aluminium AS Hovedkontoret

Kontrollnummer: 2018.387.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Geir Schefte

Fra Miljødirektoratet:
Ole Jakob Birkenes

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Alexander Kristiansen

Resultater fra konserntilsynet

Denne rapporten omhandler resultatet fra konserntilsyn gjennom inspeksjon ved

- Hydro Aluminium AS Hovedkontoret den 27. august 2018 og sluttmøte 30. august.
- Hydro Aluminium AS Høyanger 28. august
- Hydro Aluminium AS Sunndal 29. august

Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 2 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

Virksomhetens informasjon til allmennheten er mangelfull

Virksomhetens rutiner for oppfølging av vedlikehold utført av innleid personell er mangelfull

Anmerkninger:

Virksomhetens beredskapsarbeid kan forbedres

Virksomheten kan vurdere å forbedre prosedyren for oppfølging av storulykkeforskriften

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Virksomhetens oppfølging av funn skal sørge for at korrigerende tiltak følges opp slik at det har effekt for alle anleggene.

Hydro Aluminium AS Hovedkontoret må sende en skriftlig bekreftelse innen 19. oktober 2018 som dokumenterer at avvik er rettet.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

5. september 2018	Ole Jakob Birkenes		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen Sogn og Fjordane
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal
- Høyanger kommune
- Sunndal kommune
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: HYDRO ALUMINIUM AS HOVEDKONTOR	
Organisasjonsnr.: 973108077	Eies av: 917537534
Bransjenr. (NACE-kode): 24.421 - Produksjon av primæraluminium	

Kontrollert enhet

Navn:	Anleggsnr.:
Hydro Aluminium AS Hovedkontoret	0301.1419.02
Hydro Aluminium AS Høyanger	1416.0007.01
Hydro Aluminium AS Sunndal	1563.0008.01
Kommune:	Fylke:
Anleggsaktivitet: Produksjon av aluminium	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Denne inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften) overholdes.

Inspeksjonen er en del av årets tilsyn, som koordineres av Koordineringsgruppen for storulykkeforskriften, og som i 2018 var bestemt gjennomført av Miljødirektoratet.

Konserntilsyn er en overordnet kontroll av virksomhetens systematiske arbeid, med verifikasjoner i utvalgte underliggende anlegg. Hensikten med et konserntilsyn er å

- kontrollere hvordan konsernets styringssystem er bygget opp og fungerer
- verifisere hvordan konsernets styrende dokumenter, rutiner og prosedyrer er forstått og etterlevd i de underliggende anleggene

Virksomhetens oppfølging av eventuelle funn skal sørge for at korrigerende tiltak følges opp for alle anleggene

Tilsynet ble gjennomført i medhold av storulykkeforskriften § 4.

Inspeksjonstema

- Storulykke
- Informasjon til allmennheten
- Vedlikehold
- Beredskap

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Hydro Aluminium AS Hovedkontoret plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen 19. oktober 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/ Ole Jakob Birkenes.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 19. juni 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Hydro Aluminium AS Hovedkontoret bli ilagt et gebyr på kr 81 700,- for konserntilsynet, jf. forurensningsforskriften § 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for flerdagstilsyn. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens informasjon til allmennheten er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften) §12

Kommentarer:

I storulykkeforskriften er det krav om at en virksomhet omfattet av storulykkeforskriften skal utarbeide informasjon til alle personer og nærliggende virksomheter som kan bli berørt av en storulykke. En slik informasjon skal blant annet inneholde opplysninger om at virksomheten er omfattet av storulykkeforskriften, hvilke aktiviteter som foregår på området, hvilke kjemikalier som er i bruk på virksomheten og som vil kunne føre til en storulykke, hvordan eventuell varsling vil skje og mulige storulykkescenarier. Også storulykkescenarier som ikke medfører direkte fare for befolkningen, men som kan sanses bør inkluderes. En utfyllende beskrivelse av kravene til en slik informasjon finnes i vedlegg V til storulykkeforskriften. Informasjonen skal distribueres aktivt og være tilgjengelig elektronisk og det bør fremgå klart av forsiden at informasjonen inneholder viktige opplysninger til befolkningen i tilfelle av en storulykke.

På tidspunktet for tilsynet var det mangler i informasjonen.

- Ved virksomheten på Høyanger kunne det ikke vises at det var utarbeidet noen slik informasjon. En kopi av sikkerhetsrapporten var oversendt kommunen.
- Ved virksomheten på Sunndalsøra var det utarbeidet et informasjonsskriv som var tilgjengelig på kommunens nettsider. I skrevet var det utfyllende informasjon om Gasnor sitt LNG anlegg og håndtering og risiko med denne ved virksomheten. Det var imidlertid ikke informasjon om hvorfor Hydro Aluminium Sunndal er klassifisert som en storulykkebedrift eller ytterligere informasjon rundt dette. Forøvrig manglet også flere av de andre obligatoriske punktene gitt i vedlegg V til storulykkeforskriften.

Når det gjelder elektronisk tilgjengelighet for informasjonen er det ikke spesifisert i forskriften hva dette innebærer og publisering på kommunens nett vil kunne være tilfredsstillende, men dersom virksomhetene har nettsider kan det vurderes om informasjonen kan gjøres tilgjengelig der.

Avvik 2

Virksomhetens rutiner for oppfølging av vedlikehold utført av innleid personell er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften), § 4 vedlegg III pkt.3

Forskrift om systematisk helse- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 7

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Hydro Aluminium AS Høyanger smelteverk punkt 2.4

Kommentarer:

Virksomhetene benytter et SAP basert vedlikeholdssystem og det er foretatt en vurdering av kritikalitet av komponenter. Avhengig av denne vurderingen er det satt opp frekvenser for vedlikehold og utført vedlikehold blir dokumentert. For noe vedlikehold blir det benyttet innleid

personell. Et slikt oppdrag vil gjerne resultere i en rapport med konklusjoner og anbefalinger. På tilsynstidspunktet kunne man ikke ved virksomheten på Høyanger vise at forhold som ble påpekt i slike rapporter med anbefalinger rutinemessig ble fanget opp og behandlet. En stikkprøve for vedlikehold utført på distribusjonsanlegg for naturgass viste at påpekninger om anbefalte/nødvendige tiltak i 2016 ikke var utbedret ved neste kontroll i 2017 og det var ikke klart om nye anbefalinger i 2017 var fanget opp.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens beredskapsarbeid kan forbedres.

Kommentarer:

Storulykkeforskriften stiller krav til at virksomheten skal utarbeide en beredskapsplan og at denne skal være tilpasset virksomhetens art, risiko, størrelse og kompleksitet. Beredskapsplanen skal beskrive de tiltakene som skal iverksettes for å begrense konsekvensene av hendelser som kan føre til en storulykke. Beredskapsplanen skal også sørge for at beredskapsetater og kommunen får tilstrekkelige opplysninger til å utarbeide eksterne beredskapsplaner.

Den ansvarlige for virksomheten skal sørge for at planen blir øvd og testet årlig. Alle elementer i planen skal være øvet og testet i løpet av en periode på tre år. Planen skal gjennomgås årlig og oppdateres ved endringer som har betydning for beredskapen og uansett minimum hvert 3 år. Virksomheten har et styringssystem som er hierarkisk oppbygd. På høyeste nivå ligger føringer (policy) som gjelder hele Hydro. På nivået under ligger prosedyrer som gjelder for hvert virksomhetsområde i Hydro. På laveste nivå ligger prosedyrer for hvert enkelt verk/enhet i virksomhetsområdet. Aluminiumsverkene hører til virksomhetsområde Primary metal (PM).

Øving av alle elementer i beredskapsplanen i løpet av en periode på 3 år.

Virksomheten har utarbeidet beredskapsplaner og øver på beredskapen i mange øvelser gjennom hele året, også sammen med eksterne. Det utarbeides årlige øvelsesplaner ved verkene. Det varierer mellom verkene hvordan det holdes oversikt over og dokumenteres at alle elementer er øvet i løpet av tre år. Virksomheten kan vurdere å forbedre prosedyrene og praksis som sikrer at alle elementer er dekket i løpet av tre år og dokumentasjonen på at alle elementer er øvet.

Avd. Høyanger: synliggjør ikke tydelig i øvelsesplanen hvilke elementer/scenarioer/hendelser de enkelte øvelser skal dekke og har ikke systematisk sammenstilt de årlige øvelsene for å vise at alt er dekket i løpet av tre år.

Dokumentasjon på gjennomført opplæring av beredskapspersonell

Avd. Høyanger: Har et system (tavle i brannstasjon) for å holde oversikt over og dokumentere gjennomført opplæring/deltagelse i øvelser. Virksomheten kan vurdere å forbedre internkontrollen slik at denne dokumentasjonen sikres ved overgang til nytt år og ny plan.

Virksomhetens prosedyrer for beredskap

Virksomheten kan vurdere å forbedre prosedyren for Emergency Preparedness (PMEN1305) slik at det er tydelig at beredskapsplanen skal gjennomgås årlig og oppdateres minimum hvert tredje år. Virksomheten bruker et system for dokumenthåndtering (INOSA) der beredskapsplanen (verifisert ved Avd Sunndal) var gitt et intervall for gyldighet på 5 år. Virksomheten har oppdatert beredskapsplanen flere ganger årlig.

Beskrivelse av tiltak som skal gjennomføres for å få kontroll over identifiserte storulykkesenarioer og begrense konsekvensene av disse.

Virksomheten kan vurdere å tydeliggjøre hvordan identifiserte storulykkesenarioer skal håndteres for å begrense konsekvensene av disse. For eksempel har virksomheten identifisert flere hendelser med LNG og brann. Virksomheten kan vurdere om beredskapsplanen skal bli tydeligere på hvilke konkrete tiltak som skal gjennomføres ved brann i LNG for å redusere konsekvensene. Virksomheten har et system med tiltakskort (Høyanger) som ikke er nevnt i beredskapsplanen. Virksomheten kan vurdere om forebyggende tiltak skal få mindre oppmerksomhet i beredskapsplanen(Høyanger).

Rehabilitering av miljø etter storulykke

Virksomheten kan vurdere å inkludere noe mer informasjon om hvordan miljøet skal rehabiliteres etter en storulykke.

Anmerkning 2

Virksomheten kan vurdere å forbedre prosedyren for oppfølging av storulykkeforskriften

Kommentarer:

Virksomheten har en prosedyre for oppfølging av storulykkeforskriften (PMNO1304). Prosedyren omtaler noen sentrale elementer, slik som sikkerhetsrapport og informasjon til allmennheten. Det er andre elementer, som beredskapsplan og strategidokument som ikke er beskrevet, og virksomheten kan vurdere å inkludere dette i prosedyren.

8. Andre forhold

Hydro sine virksomheter i Høyanger og Sunndal er omfattet av storulykkeforskriften på grunn av mengde Spent Pot Lining og kryolitt på områdene. Tidligere har også lagring av større mengder bek vært omfattet av forskriften, men dette er nå endret. Bek er forøvrig heller ikke omfattet av forurensingsforskriften §18 (Tankforskriften).

Hydro Aluminum AS har etablert "Core Team" innen forretningsområdet hvor personell for de ulike verkene møtes og utveksler erfaringer og samarbeider om løsninger. Det er slike team på flere områder.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykeforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Sikkerhetsrapport for Hydro Aluminium AS Sunndal
- Sikkerhetsrapport for Hydro Aluminium AS Høyanger
- Beredskapsplan for Hydro Aluminium AS Sunndal
- Industrivernplan for Hydro Aluminium AS Høyanger